

יוסף זוסדי ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוד" (בהשקפת כולל "חוני המעל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת אייזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מר חשון התשע"ז

שבת פסח

שבת כטי' תשרי ה-תשפ"ד
 פרשה: **בראשית**
 הפטרה: **ויאמר לו יהונתן**
שבת מברכין
 ראש חודש חשון
 ביום ראשון ושני
 המולד ליל ראשון
 בשעה: 18:33
 ו-1 חלקים

הדלקת נרות - 17:49
צאת השבת - 18:41
ר"ת: 19:20

הדלקת נרות בשבת הבאה **17:41**

נח	בראשית
5:40	עמוד השחר: 5:35
5:47	זמן טלית: 5:42
6:48	זריחה: 6:43
12:25	חצות: 12:27
12:53	מנחה גדולה: 12:55
18:02	שקיעה: 18:10

חיותנו

חיותנו של הקב"ה אמת, בחותם זה ברא הקב"ה את העולם. לכן כשפוגמים באמת דומה הדבר כאילו פוגמים ביסודות העולם וגורמים לחורבן. גם אם פוגמים באות הקטנה ביותר מהמלה אמת, כלומר באלף, שערכה מועט, נשאר המלה "מת", כי שקר מביא, חס ושלוש, מות לעולם. כמה צריך לכן להתחזק ולהזהר ממלה של שקר?

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחותי דינה בת רחל ולע"ג חמי' ר' שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

על מה הייתה התוכחה

כשה' הוכיח את האדם הראשון על הטאו הנורא בעץ הדעת, הטא שהביא מיתה לעולם, גרם לגירושו מגן עדן, לאכילת לחם בזיעת אפיו מאדמה המצמיחה קוץ ודרדר, בקיצור - הטא של חושך ואפילה, הוא פתח את דבריו בנימוק: "ולאדם אמר, כי שמעת לקול אשתך..." ותמה הסבא מקלם זצ"ל: **הטא היה אכילת הפרי, ומדוע התוכחה היא על השמיעה בקול האישה? ותירץ: נכון הדבר, שהטא היה באכילה. אבל זהו מעשה שכבר היה ואירע. והקב"ה היסב את תשומת לבו לעוברת, שסיבת הטא עוד נשארה, השמיעה בקול האישה, ומי יודע מה היא תגרום לעתיד...**

ועל כך, תמה מורינו רבי יהודה צדקה זצ"ל: כלום אין זו מצוה לשמוע לקול האישה, ולגרום לה אושר ושמחה? והלא חז"ל תבעו מן הבעל לכבד את אשתו יותר מגופו.

ותירץ: אמנם כן, "אישה - בעלה משמחה". אבל כאשר היא ביקשה להאכילו מפרי עץ הדעת, ושענה בלהט כי רק כך היא תהיה מאושרת, צריך היה האדם לחשוב: האמנם, כלום אין כאן ראייה קצרת טווח, אשליה שתתנפץ? והנה, הוא אכל - ואיפה האושר? גן עדן אבד, מיתה באה לעולם, עבודה ויגיעה, טורח ועמל. בסירובו, היה גורם לה אולי לשעה של מורת רוח, ולאשר נצחי.

זוהי הטענה, הסביר. פעמים רבות, אחד מבני הזוג רואה ראייה קצרת טווח. בית ספר החילוני שוכן במבנה מפואר יותר, או: אם תלך לשיעור תורני, אני אשתעמם פה לבד. זה אולי נכון לטווח הקצר, הרגעני, אבל מחובתו של הבעל (וגם של האישה) לחשוב על התוצאות, על הטווח הארוך, ולפעול לפיו...

"ויחלום יוסף חלום" חורף תרל"ד. יהודי ירושלים מתכנסים בבתיהם, מחמת צינת החורף הקשה. בתי האבן סופגים אל תוכם את הקור, ויש צורך להסיק את הבית תדיר. עצי הסקה עולים ממון - וזה, כידוע, איננו מצוי בידיהם של אנשי ירושלים בשפע.

ובכל זאת, יהודי ירושלים - אנשים של צורה הם. ליבם ועיניהם נתונים במחוזות עליונים, עיקר דאגתם על שריד בית מקדשנו, שטרם נבנה. עיקר שמחתם - כאשר הם נוחלים הצלחה בעבודת הבורא, בסיום מסכת, בתוספת קדושה. על ציר זה נסוב חייהם של יהודי ירושלים. החומר מהם והלאה.

ובימות החורף הקרים, שלהבת לימוד התורה רב כוחה לחמם את ליבותיהם של בני עיר הקודש והמקדש, וכל עוד נרות השמן דולקים בבתי המדרש - צהלתם על פניהם.

דא עקא, באותו חורף של שנת תרל"ד, הסתובבו בני החבורה הקדושה של ישיבת המקובלים 'בית א-ל' כשעננה של דאגה מרחפת מעל פניהם. וזאת למה? על שום אחד ומיוחד מבני החבורה, הלא הוא הגאון חכם אהרן עזריאל, אשר נפל למשכב וחוליו הכביד.

הגאון הקדוש, חכם אהרן עזריאל, ידיו רב לו בנגלה ובנסתר. משמש הוא כאב בית הדין בירושלים, ותשובותיו בהלכה עמקניות ומקיפות. לצד זאת, נמנה הוא על חכמי ישיבת המקובלים, ואף עובר לפני התיבה כשליח ציבור בכוונות הרש"ש הקדוש.

בתחילת החורף עוד התהלך חכם אהרן בין הבריות בריא ושלם, אך בחודש טבת נחלה ונפל למשכב.

מתחילה סבורים היו בני ביתו וקהל עדתו כי אין זו אלא התקררות קלה, שתחלוף בתוך יומיים או שלושה. אולם ככל שנקפו הימים וחכם אהרן טרם קם על רגליו, חלחלה ההבנה במוחם של הבריות כי רבם הגדול לוקה בחוליו של ממש.

שמו נישא לתפילה בפי תינוקות של בית רבן, בבתי הכנסת הזכירוהו בפתחת ההיכל, המוני ירושלים מלמלו פרקי תהלים לרפואתו.

אפס כי חכם אהרן עזריאל הלך ושקע בחוליו, וכוחותיו הדלים הלכו ונחלשו. רופאים בעלי שם הזעקו למיטתו, מרקחות שונות ומשונות נרקחו עבורו, ומאומה מחלתו המסתורית של חכם אהרן רק הלכה ונתגברה.

יום שלישי ט' בשבט תרל"ד עבר על בני ביתו של החכם בחרדה של ממש. הרופאים שסבבו את מיטתו פכרו ידיהם באין אונים. אבחנתם המדויקת הייתה כי כפסע בינו ובין המוות. "עליכם להתכונן לגרוע מכל", אמרו ולא יספו. במשך כל שעות היום לא משו הבנים ממיטתו של אביהם, חרדים לכל ניד וניע. ואכן, עם שקיעת החמה נדמה היה להם כי החולה לוחש דבר מה.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shai for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

לוח שנה לידעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח. כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח. הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

"בראשית ברא"

כאשר אנו מתבוננים בדרכי וטבע הבריאה, אנו רואים שהם מורכבים מארבעה דברים והם: דומם, צומח, חי, ומדבר, כשכל אחד מהם בא לשרת את השני, וזו הוכחה שהוא יותר חשוב ממנו, וכשם שהעבד משרת את המלך ולא ההיפך, הנה "הדומם" שהיא האדמה נעבדת ונהפכת על מנת להכשירה לזרוע בה את הצומח, וכל מה שנעשה בה הוא לצורך אותו זרע, ולאחר שהזרע גדל ובשל לאכילה באה הבהמה ואוכלתו, וזו עדות נאמנה שהחי עולה בערכו על הצומח, ולאחר שהבעל חי גדל סופו לשחיטה בא האדם ושוחטו ואוכלו, והרי שוב עדות ברורה כי תכלית קיומו של הבעל חי הוא להיות מזון לאדם ומזה מובן שהאדם עולה על כולנו ואם הדומם בא לשרת את הצומח והצומח בא לשרת את החי והחי בא לשרת את האדם אם כן האדם בבריאתו את מי בא לשרת? ומכאן מסיק כל בר דעת שהוא נברא לשרת את הכול יכול, הלא הוא הבורא והיוצר של כל העולם כולו והיוצר מסר לנו את הוראותיו חוקיו ומשפטיו בתורתו הקדושה ועל פיה ילך האדם ואורחותיה ישמור לטוב לו בזה ובבא.

וכמו שאומרים חז"ל שעיקר ביאת הנשמה לזה העולם משום שהיא דומה לבת בוגרת בבית אביה ובושה מלאכול ולפיכך באה לזה העולם כדי שתסגל מצוות ומעשים טובים ומימלא כשתחזור אינה בושה מלאכול כי ממעשה ידיה היא אוכלת. וכתב בעל הטורים בראשית נוטריקון בראשונה ברא אלוקים שקיבלו ישראל תורה. ועוד בראשית ברא אלוקים סופי תיבות -אמת- מלמד שנברא העולם באמת כמו שנאמר "ראש דברך אמת".

"ויאמר... אל הנוש... ארור אתה מכל הבהמה ומכל זיוית השדה"

שיימי עיבורם של חתול שהוא מין חיה נ"ב ימים ושל חמור שהוא מן בהמה יב' חודש א"כ בהמה גרועה מחיה שור פעמים (כי ז' פעמים נ"ב הוא שס"ד) כך יהיה נחש גרוע מבהמה שבע פעמים דהיינו שבע שנים. וממעלות התורה מה שנברא קודם שנברא העולם וכן דרשו רז"ל היתה התורה כתובה לפניו באש שחורה על גבי אש לבנה וזו אחת מן הכוונות שבבראשית שהתחילה התורה באות ב"ת כלומר שני אלפים שהוא ראשית קודם העולם היתה התורה. "עד שובך אל האדמה כי ממנה לקזת כי עפר אתה ואל עפר תשוב".

אפשר לפרש בדרך דרש בזעת אפך תאכל לחם היינו התורה שנקראת לחם כמו שפירשו הכתוב לכו לחמו בלחמי שפירשו היינו במלחמתה של תורה וכדאיתא בגמ' דאמר ר"ל מנין שאין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר "זאת התורה אדם כי ימות באוהל". "עד שובך אל האדמה" היינו לרמוז שחייב האדם ללמוד תורה עד יום מותו כמ"ש הרמב"ם ז"ל בהלכות ת"ת עד אימתי חייב ללמוד תורה עד יום מותו ע"ש וכמ"ש חז"ל בגמ' לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות קודם שימות שכיון שמת בטל מן התורה ומן המצוות ואין להקב"ה שבח בו, והיינו דאמר ר' יוחנן מאי דכתיב במתים חופשי כיון שמת אדם נעשה חופשי מן התורה ומן המצוות א"נ אפשר לפרש דבא לרמוז להא דאיתא במסכת אבות רבי יונתן אומר כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר ע"ש ולזה שפיר בא הרמז "אפיך תאכל לחם סופי תיבות מלך לרמוז שמי שמתגיע בתורה מתוך עוני סופו לקיימה מעושר.

הלכות ליל פסח

דיני שותפות עם גוי או יהודי מחלל שבת בעסק העובד בשבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

עסקים שקשה לדעת כמה הריוח ביום השבת

ה. יהודי וגוי שעשו שותפות בעסק מסויים, והתנו ביניהם מתחלה כראוי שיהיה ריוח יום השבת שייך לגוי, ולאחר מכן כשבאו לחלק הרווחים ביניהם נוכחו לראות שמורה גדול הוא לחשב כמה היה הריוח של יום השבת, כגון שהיתה להם חנות בשותפות, וקשה לדעת כמה מכר הגוי בשבת, רשאים לחלק ביניהם הרווחים שוה בשוה, ויכול היהודי לדרוש מהגוי לקבל חלקו שוה בשוה.

ומכל מקום אין זה אלא באופן שאם יטרחו ויבררו הדברים ויכלו לדעת כמה היו הרווחים, או על כל פנים יכולים לדעת כמה שוה שכר עבודת יום השבת כנגד יום חול (כגון בשדה), אבל אם הוא עסק שמלכתחלה אי אפשר לדעת כלל כמה יהיו בו הרווחים של יום השבת, אין הדבר מועיל אם יתנו ביניהם מתחלה שיהיו הרווחים של יום השבת שייכים לגוי, שהרי הדברים מוכיחים שכל מה שהתנו ביניהם מלכתחלה לא היה אלא מלים בעלמא, כדי להנצל מאיסור שכר שבת, ומלכתחלה נתכוונו לחלק הכל בשוה.

חלוקת רווחים כשלא התנו ביניהם מתחלה על שבת

ו. אם התחילו היהודי והגוי את השותפות ביניהם בסתם, ולא התנו דבר לענין שבת, ועבד הגוי מעצמו בשבת, והיהודי עבד כנגד זה יום אחד מימות החול, ולאחר מכן באים לחלוק הרווחים, למנהג הספרדים ועדות המזרח ההולכים אחר פסקי מרן השלחן ערוך, אסורים לחלק ביניהם הרווחים שוה בשוה, וכן אסורים לחלק ביניהם הרווחים באופן שהגוי נוטל לעצמו שכר כנגד עבודתו בשבת, והיהודי נוטל כנגד זה עבור עבודתו ביום אחד מימות החול, אלא יטול הגוי לבדו הרווחים עבור עבודתו ביום השבת, והשאר יחלקו ביניהם כל אחד לפי חלקו בשותפות. ואם אינם יודעים כמה היו הרווחים ביום השבת, יטול הגוי שביעית מהרווחים לעצמו, והשאר יחלקו ביניהם כל אחד לפי חלקו בשותפות.

ולמנהג האשכנזים, אם יש הפסד מרובה בדבר, אם נטל הגוי חלק מהרווחים עבור עבודתו ביום השבת, מותר ליהודי לקחת כנגדו חלק מהרווחים של אותו היום שעבד באמצע השבוע, ובלבד שלא יזכיר בפירוש שנוטל חלקו כנגד עבודת הגוי בשבת. וכן אם עדיין לא נטל הגוי חלקו רשאים לחלוק ביניהם הרווחים בשוה כל אחד לפי חלקו בשותפות, ובלבד שלא יזכירו בפירוש שנוטל היהודי חלקו כנגד עבודת יום השבת של הגוי. ויש אסורים לחלוק הרווחים בשוה אף למנהג האשכנזים.

לחן ליל פסח

עזר כנגדו

כל היום היתה אשתו של רבי ישעיה מפריג עוסקת באמירת תהילים ומעמדות, כשהיא מזניחה את צרכי הבית, כדי להרגיז את בעלה.

אמר על כך רבי ישעיה:

הכמינו ז"ל אמרו על אדם שנושא אשה: זכה נעשית לו עזר, לא זכה כנגדו. זכה, הרהי עוזרת לו לעסוק בתורה, שהיא מבשלת ומבכסת ומתקינה לו את כל צרכיו. לא זכה כנגדו, הרהי נעשית למתחרה שלו. הוא עוסק בתורה, היא עוסקת בצאנה וראינה. הוא לומד חומש, היא אומרת תהילים.